

Válka s mloky - Karel Čapek

1. Autor

2. Autorský kontext

3. Dílo

- kritika fašistických režimů
- **kapitán Van Toch** - podnikavý, chamtivý kapitán obchodní lodi, je českého původu, objevuje inteligentní mloky v Tichém oceánu
- **továrník Bondy** - bohatý a ziskuchtivý továrník, přítel Van Tocha z dětství, pomáhá mlokům v rozvoji
- **mloci** - nepotřebují lásku, přátelství, radost ze života, pouze pracují pro společnost - paralela s žádoucím obyvatelstvem fašistického Německa
- **pan Povondra** - mylně si přiznává vinu za způsobenou katastrofu mloků, v románu nevystupuje jako figura - to je bližší ostatním postavám, nicméně nás trochu příběhem provází
- celková kompozice knihy je rozčleněna do tří částí, z nichž každá zaujímá jinou formu, žánr, vyprávění
  - **knihy 1.** je nejvíce podobná románem, epická, vypravěč vypráví v er-formě
  - **knihy 2.** je velice blízká koláži (kolážní deník Hiršala Let Let - česká kultura), jedná se pořád o vypravování, ale děj je doplněn o různé novinové články, studijní, deníkové, novinové záznamy, cokoliv, co může podpořit věrohodnost díla
  - **knihy 3.** popisuje závěrečný konflikt formou reportáže, tedy válku s mloky, v závěrečné kapitole se Čapek zamýšlí, jak knížku zakončit
- ze začátku s námi hraje Čapek hru, zpočátku se dílo tváří jako dobrodružný román - něco ve stylu J. Verna - námořnický slang, geografická faktografie, avšak jakmile se dovídáme o amerických mladíkům na jachtě, zjistíme, že jde o útočnou satiru - Čapek se vůči nim explicitně vyjadřuje, že jde o zlatou mládež, že žijí Hollywoodem, rozhazují peníze rodičům, ... - kritika amerického životního stylu
- velice často používá anglicismy - jednak naráží na američany, jednak kapitán už češti trochu zapomněl
- postupně je první kapitola žánrově narušována, zakončuje prohlášením, že mloci jsou velice inteligentní a že překonají člověka
- druhá knížka je uvedena příběhem, že si pan Povondra schovává různé výstřižky a pomocí nich nám předkládá, jak se mloci postupně rozšířili po světě, příklad, mloci pomůžou v Indii desítky tonoucích lidí, ale potom jim hrozili, že se prý dotýkali při zachraňování lidí z vyšších kast, nebo v americe chtějí mloky upálit za domnělé znásilňování dívek - narážka na rasisty, či členy kukluxklanu, obvykle svoji agresi vůči oběti schazovali na znásilnění
  - výborně je šíře Čapkovy satiry vidět na anketě fiktivního amerického periodika Daily Star - anketa na téma *mají mloci duši* - narážka na britský kolonialismus, mloci jsou jiná skupina, která není dost vyspělá, takže je musíme chránit, stíhá spoustu skupin ironizovat, marxisty, český nacionalismus - mloci se nedokáží naučit češtinu, pan Molokov - kritika manifestu komunismu - kritika cenzury, v knize je

otištěn včetně vyškrtaných řádků

- druhá kniha opět končí zlomem, tedy, že se mloci dopustí násilí na lidech, podmíněně vlivem mločích rasistů
- zatímco v druhé knize narážel na různé věci ze světa, ve třetí knize, tedy samotné válce s mloky, se Čapek plně soustřeďuje na kritiku nacismu
  - mloci = nacisti
  - mloky vede šikovatel Chief Salamander, což je člověk - paralela s Hitlerem
  - rasa mloků, která je nadřazená - opět paralela
  - mimojiné si obhajují expanzi tím, že potřebují životní půdu - taktéž si expanzi obhajoval Hitler v Mein Kampfu
  - první je napadena Velká Británie, ostatek zemí odmítá prodávat zbraně mlokům, jelikož z toho mají peníze - absurdita mloky zastupují lidští advokáti
- celkově však mloci nejsou vykreslováni jako tyrani, nikoliv velkou část knihy jsou popisováni, že jsou utlačováni, jsou oběti, dobříci, kteří mají právo se vzbouřet vůči tyranství
- nejenom, že kritizuje fašismus, či nacismus, Čapek ve svém díle obecně kritizuje soudobou demokratickou společnost, která nástup nacismu umožnila
  - politika appeasementu - politika ústupků
    - takže vlastně sám sebe napadá, jelikož napadá demokratické hodnoty, které zastával
    - dále kritizuje nacismus, rasismus a obecně pocity nadřazenosti, převahy - ať už je to kvůli početní převaze, vzdělání, majetnosti, ...
    - ke konci díla, v autorově monologu si odpovídá na otázku, kdo všechno financuje, banky, pojišťovny, ... kritika kapitalismu
- *děj:*